

Ancuța Maria Coza

Paul Goma
Scriitura
disidenței

TIPO MOLDOVA

Ancuța Maria Coza

Paul Goma. Scriitura disidenței

COLECȚIA ACADEMICA

Coordonator colectie: prof. univ. Gheorghe Glodeanu

COLECȚIA ACADEMICA

Redactor: *Aurel Ștefanachi*

Coperta: *Cristian Almășanu*

ISBN 978-973-168-682-0

© Tipo Moldova

Editura Tipo Moldova este acreditată de Consiliul Național al
Cercetării Științifice din Învățământul Superior (C.N.C.S.I.S.)

Iași, 2011

Tipo Moldova,

E-mail: office@tipomoldova.ro

Ancuța Maria Coza

Paul Goma.
Scriitura disidenței

COLECȚIA ACADEMICA

TIPO MOLDOVA

Cuprins

<i>Prefață</i>	5
<i>Notă</i>	11
<i>I. România din spatele Cortinei de fier</i>	13
1. Condiții geopolitice. Valurile exilului autohton	13
2. Exilul. Accepțiuni. Clasificări	18
3. Etape ale exilului. Taxonomii: Laurențiu Ulici, Eva Behring, Ion Simuț	22
4. Primul val de exilați	25
5. Al doilea val al exilului românesc.....	42
6. Scriitorii celui de-al treilea val de exilați.....	54
7. Organizații și publicații din exil.....	59
<i>II. Paul Goma – portretul unui disident</i>	65
1. Modelul Paul Goma	65
2. Paradigma biografică.....	68
3. Procesul public. Prima încarcerare. Acțiuni protestatate	72
4. Încercări literare. De la nuvelă la roman. Războiul rece al interdicției.....	77
5. Charta 77.....	85
6. Exilul parizian.....	90
7. Experiența franceză. Alte mișcări protestatate	92
8. Disidența ca mod de existență.....	99
9. Paul Goma – privit de reprezentanții exilului.....	105
<i>III. Opera lui Paul Goma între realitate și ficțiune</i>	119
1. Debutul literar. Marile teme ale creației.....	119
1.1. <i>Inocență. Solitudine. Moarte (Camera de alături)</i>	126
2. Universul carceral	149

2.1. Romanul unui „Soljenițin român” (Ostinato)	152
2.3. Poetica interiorității (Ușa noastră cea de toate zilele)	183
2.4. Secvențe cinematografice. Dialoguri existențialiste (În cerc)	193
2.5. O carte – portret (Garda inversă)	202
2.6. Începutul „Mișcării Goma”. Curaj și lașitate (Culoarea curcubeului '77).....	213
2.7. „Reeducarea” după Pitești.....	234
2.8. Condiția dramatică a exilatului (Soldatul câinelui)	251
3. Romane ale devenirii	263
3.1. Copilăria basarabeană (Din Calidor)	266
3.2. Străini în propriul paradis (Arta refugii).....	279
3.3. Genocidul cultural (Astra).....	292
3.4. Povestea unei iubiri. Rugul aprins al cărților (Sabina).....	304
3.5. Eros și confesiune (Roman intim).....	315
3.6. Muncă literară și senzualitate (Bonifacia)	330
3.7. Proces scriptic (Justa)	343
4. Romanele-dezbateri. Despre neajunsul de-a fi român printre români	348
4.1. Rechizitoriu literar (Adameva)	350
4.2. „Ochi pentru ochi și dinte pentru dinte” (Săptămâna roșie sau Basarabia și evreii)	363
4.3. Utopie versus realitate (Altina. Grădina scufundată)	375
4.4. Refuzul de a ierta (Infarct).....	385
IV. Vocația autoficțiunii	403
1. Poetica jurnalului intim	403
2. Diarismul. Laborator memorialistic. Monolog dedublat.....	418
3. Alte forme ale ego-ficțiunii (eseistică, publicistică, corespondență)	445
3.1. Despre Amnezia la români	449
4. Fețele jurnalului electronic.....	469
Concluzii	477
Bibliografie selectivă	485